

Plenum

Torsdag 25.10.2018 kl. 16.05—20.01

2.1. Muntlig fråga om uppsägningslagens konsekvenser för sysselsättningen (Antti Lindtman sd)

Muntligt spörsmål MFT 167/2018 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Ledamot Lindtman.

Debatt

16.05 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Sipilän hallitus ajaa ahkerien suomalaisten palkansaajien työehtojen heikentämistä. 300 000 palkansaajan irtisanomissuojaa halutaan heikentää tilanteessa, jossa talous ja työllisyys kasvavat. Näillä toimilla hallitus on aiheuttanut työmarkkinoille vastakkainasettelua ja poikkeuksellisen jännitteisen tilanteen.

Kaiken lisäksi tätä esitystä ajetaan erittäin hatarin työllisyysperustein. Tuntuu siltä, että mistään ei tunnu löytyvän näyttöä sille, että tämä esitys lisäisi työllisyyttä — ei enää mistään muualta kuin ministereiden omista puheista. Hallitus onkin Iltalehden tietojen mukaan kaunistellut tämän oman esityksensä työllisyysvaikutuksia.

Arvoisa puhemies! MTV:n uutisten tietojen mukaan nyt pääministeri on valmis kutsumaan, on kutsunut, työmarkkinajärjestöt koolle käsittelemään tätä tilannetta. On todettava, että se on erittäin hyvä asia, sitä me olemme tässä koko ajan, viisi viikkoa, esittäneet. Nyt kysymys kuuluu, pääministeri Sipilä: [Puhemies koputtaa] oletteko nyt valmis aitoon keskusteluun tyhjältä pöydältä, kuten puheenjohtaja Rinne on esittänyt?

16.07 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sipilän hallitus haluaa edistää työllisyyttä. Sipilän hallitus haluaa madaltaa työllistämisen kynnystä. Arvoisa puhemies, arvoisa edustaja, tästä on myöskin näyttöjä: 72 prosentin työllisyysaste, niistä olosuhteista, mistä lähdettiin, 115 000 työtöntä on saanut töitä. Sitten on myöskin näyttöä siitä, että se, mitä ollaan tehty, toimii.

Mitä tulee siihen, onko keskusteltu ja keskustellaanko: Jatkuvasti ollaan yhteydessä. Olen tälläkin viikolla itsekin tavannut kymmeniä liittojen edustajia ja yrittänyt ymmärtää, mikä tässä kyseisessä laissa on kipukohta ja onko joitakin muita kipukohtia, joihin voisimme hakea yhdessä ratkaisuja. Niitä haetaan tänäkin iltana ja ollaan haettu koko viikon ajan.

16.08 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jätitte vastaamatta siihen, oletteko valmiita aitoon vuoropuheluun, nyt nimenomaan tyhjältä pöydältä, jotta tämä asia saataisiin ratkaistua.

Mutta, arvoisa pääministeri, mitä tulee näihin työllisyysvaikutuksiin, niin todella, Ilta-lehti on kertonut, että alkuperäisessä luonnoksessa te totesitte rehellisesti, hallituksen alku-

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

peräisessä luonnoksessa todettiin rehellisesti, että työllisyysvaikutusten arvio oli lähes nolla, mikä käy ilmi teidän omista selvityksistänne, jotka te itse tilasitte kahdelta riippumattomalta tutkijalta. Nyt tässä uudessa versiossa todetaan, että nettotyöllisyysreaktio lienee pieni, ja tämä kaunistelu, tämä muutos on tehty osastolla, josta on vastannut virkamies, jolla on vahva tausta Suomen Yrittäjissä, jolla on erittäin vahva intressi tässä asiassa. Pääministeri Sipilä, miksi hallitus kaunisteli irtisanomisesityksen työllisyysvaikutuksia, ja kuka antoi määräyksen muuttaa näitä vaikutusarviointeja? Pääministeri vastaa koko hallituksen lainsäädäntötyöstä, pyydän tähän vastausta pääministeriltä.

16.09 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt edustaja kyllä liikkuu oudolla alueella — kun kyseenalaistetaan suomalaisen virkamiehen motiiveja tehdä lain perusteluja. Tämä on erittäin vakava asia. Pyydän edustajaa miettimään hyvin tarkasti sitä, että mikä on tällaisen väitteen taustalla. Silloin kun suomalainen virkamies tekee huolellista työtä, siihen ei poliittisesti puututa. Se on selvä asia, että lain perustelut tehdään virkamiestyönä huolella, ja itselläni on erittäin korkea kunnioitus suomalaisten virkamiesten tekemää työtä kohtaan.

16.10 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jatkan tuosta, mitä pääministeri sanoi, koska itse olen siinä ministeriössä vastuussa näistä asioista, joihin tässä viitataan.

Virkamies on tehnyt virkavastuulla näitä asioita, ja hallitus on ollut näissä arvioissaan rehellinen. Se on kertonut, mitkä ne vaikutukset ovat. Me olemme teettäneet tutkimuksia, emme ole millään lailla koettaneet näyttää, että nämä olisivat parempia. Näissä on myös esitetty useita arvioita sellaisilta tahoilta julkisuudessa, jotka nyt eivät ole välttämättä olleet niitä, mihin usein vedotaan. Suomen Yrittäjiltä on tullut omia arvioita, hallitus on niitakin kuunnellut, ottanut huomioon ja kertonut rehellisesti, että näyttää siltä, että on minimaalisia vaikutuksia. Mutta taas toisaalta on siitakin viestiä, että yrittäjät kertovat, että he palkkaisivat ihmisiä, sehän tässä on tarkoitus. Että kehottaisin kyllä edustaja Lindtmania tässä maltillisuuteen silloin, kun lähdetään tuollaisille vesille.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, nousemaan ylös ja painamaan V-painiketta.

16.11 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvät ministerit, te jätätte nyt vastaamatta siihen kysymykseen, miksi näitä arvioita matkan varrella muutettiin, vaikka uusia tutkimuksia ei ole tullut tietoon, ainakaan niin, että te olisitte siitä kertoneet. Siis muistutan vielä: te olette tilanneet kaksi riippumatonta, ulkopuolista arviota siitä, parantaako 300 000 ahkeran palkansaajan, isän ja äidin, työsuhdeturvan heikentäminen yön yli mentäessä työllisyyttä. Toisen mukaan tulos on nolla ja toisen mukaan hyvin pieni. Elinkeinoelämän keskusliiton pääekonomisti Penna Urrila toteaa yksiselitteisesti: ”Hallituksen itsensä tilaamat laskelmat eivät tue pääministerin väitettä.” Ja siitä huolimatta nyt tässä uudessa esityksessä on eri käsitys työllisyysvaikutuksista. Minkä takia arviointia näistä vaikutuksista on muutettu? Pyydän tähän kysymykseen vastausta.

16.12 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näitä on totta kai tässä matkan varrella tarkennettu. Ei niitä vaikutuksia ole millään lailla

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

pyritty peittelemään. Me olemme rehellisesti kertoneet sen, mitä tutkimuksissa on saatu selville. Me olemme myös laajentaneet näitä näkemyksiä ja olemme sanoneet ihan rehellisesti sen, mikä se tulos on, mutta olemme myös tuoneet siihen uusia, muun muassa tämä työn tuottavuus on nostettu tähän esille. Eli on aika mahdotonta lähteä yksityiskohtaisesti kertomaan, minkä näköisiä työllisyysvaikutuksia on noin niin kuin tuhansissa tai kymmenissätuhansissa, mutta kyllä hallitus uskoo siihen, että näillä toimenpiteillä me saamme työllistämiskynnystä alas ja sitä kautta työllisyyttä paremmaksi.

16.13 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin tämän kiistanalaisen ehdotuksen tärkein peruste on ollut se, että se edistäisi työllisyyttä. Ja nyt on kyllä hämmäntävää todeta, että kun hallituksen omat selvitykset kertovat, että näin ei ole, että tällä ei ole työllisyysmerkitystä, ja kun sama informaatio tulee työmarkkinajärjestöiltä, niin tätä kuitenkin jostain käsittämättömästä syystä viedään eteenpäin väkisten. Siitä ei uskalleta eikä haluta luopua. Työministeri Lindström sanoi tammikuussa itse, ettei ole tarvetta irtisanomissuojan heikentämiseen. Te sanoitte tammikuussa tänä vuonna, ettei ole tarvetta irtisanomissuojan heikentämiseen. Sitten tultiin huhtikuuhun ja hallituksen kehysriiheen, ja yhtäkkiä olikin tarve ryhtyä heikentämään sekä nuorten osalta nuorten työehtoja että sitten pienissä yrityksissä olevien työsuhteturvaa. Mitä tapahtui, ministeri Lindström, tammikuun ja huhtikuun välillä? Mistä tämä tarve yhtäkkiä tuli?

16.14 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Se tarve tuli siitä, että alun perin hallitus keskusteli paikallisen sopimisen edistämisestä ja kun siinä ei päästy yksimielisyyteen, niin piti tuoda uusia keinoja pöytään, koska hallituksen vastuulla on työllisyyden hoito. Ja pöytään tulivat nämä kaksi keinoja, joista toinen on nyt sitten pois ja enää jäljellä on tämä yksi, josta on sitten tullut tämä riita. Tämä on se tausta, ja tämän olen rehellisesti kertonut julkisuuteen millään lailla peittelemättä.

16.14 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Te, ministeri Lindström, sanotte nyt, että piti vain keksiä jotain, ja toisaalta te kerroitte aikaisemmin, että tällä teidän keksimällänne keinolla on minimaaliset vaikutukset — minimaaliset vaikutukset, sanoitte äsken — ja näiden minimaalisten vaikutusten vuoksi te olette ajamassa meidän työmarkkinat sekaisin. Teidän omat selvityksenne, niin kuin on kuultu, sanovat, että tällä ei ole työllisyysvaikutuksia. Siitä huolimatta, pääministeri Sipilä, te puhuitte viimeksi tiistaina tämän työllisyysvaikutuksista, vaikka teidän omat selvityksenne kertovat toista.

Nyt minun kysymykseni, vakava kysymykseni, on se, että kun pääministerin tehtävä olisi ohjata kansakuntaa kohti tyynä eikä viedä paattia kohti myrskyä, pahempaa myrskyä, niin eikö nyt olisi pääministerin tehtävä sanoa ruoria nyt pyörittävälle yrittäjien edustajalle Pentikäiselle, että siirtykää sivuun, minä vien tämän nyt tyynelle, vedetään pois tämä teidän yrittäjäesityksenne, jolla ei ole työllisyysvaikutuksia [Puhemies koputtaa] ja joka panee koko kansakunnan sekaisin.

16.16 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkään ei ole mitään yrittäjien ehdotuksia, vaan on vain hallituksen esityksiä, jotka ovat tällä hetkellä arviointineuvostossa.

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

Työllisyysvaikutusten arviointi silloin, kun tehdään pieniä työmarkkinamuutoksia, niin kuin tämäkin on, on erittäin vaikeaa. Tässäkin tapauksessa on arvioitu, että pitkäaikaistyöttömyyteen tällä on positiivinen vaikutus ja samoin tuottavuuteen ja sitä kautta pitkän aikavälin työllisyyteen ja työllistämiskynnysten alentamiseen. Näin on sanottu melkein jokaisesta hallituksen kymmenistä toimista, että tällä ei ole vaikutusta, tällä ei ole vaikutusta, tällä ei ole vaikutusta. Mutta nyt kun on tutkittu, mikä vaikutus näillä hallituksen toimilla on ollut, niin 33 000—42 000 työpaikkaa on syntynyt näitten pienten toimien ansiosta, joita on tehty muutama kymmenen, ja sen lisäksi tämän kiky-sopimuksen, jota arvosteltiin myöskin, on arvioitu [Puhemies koputtaa] tuoneen 30 000—40 000 työpaikkaa.

16.17 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanotaan, että merellä myrskyjä nousee, mutta ne myös aina laskevat. Nyt voisimme tietysti vauhdittaa sitä myrskyä ja ajaa Suomen taloutta ja työllisyyttä rauhaisaan satamaan.

Oikeastaan kysyisin pääministeriltä ja koko eduskunnalta: voisimmeko me antaa täältä yhteisen viestin ja kehottaa osapuolia nyt yhteiseen sopimuspöytään? Itse kiitän pääministeriä. Viime viikolla A-studiossa esititte puheenjohtaja Rinteelle ehdotuksen ja pyysitte kättä päälle, että otettaisiin vähän rauhallisemmin ja lähdetäisiin alkulähteille. Itse oikeastaan yllätyin siitä, että isoin oppositiopuolue ei tarttunut tähän, koska itse olisin tarttunut ja sanonut teille, että jos saatte Suomen Yrittäjät mukaan siihen, että saadaan luottamusmiesjärjestelmä sinne, niin eiköhän lähdetä hommiin. Tämä olisi merkittävä signaali, jos koko eduskunta nyt lopettaisi tämän kinaamisen ja annettaisiin yhdessä viesti, [Puhemies koputtaa] että sopikaa asioista.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Jaaha, kukahan tähän vastaisi? Tuli pääministerin nimi ja Rinteen nimi, mutta pääministeri kaiketi vastaa. [Naurua — Jukka Gustafsson: Niin kauan kuin ne ovat eri asioita!]

16.18 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En oikein löytänyt kysymystä, mutta koetan jotakin tähän vastata.

Ensinnäkin tämä kyseinen lakiehdotushan lähti sen perään, kun me neuvottelimme työmarkkinajärjestöjen kanssa kolmikannassa puolitoista vuotta siitä, voisiko työehtosopimusten työaikalaisissa olevia joustoja käyttää myöskin niissä yrityksissä, jotka eivät ole järjestäytyneitä, ja niitten työntekijöiden toimesta, jotka eivät ole järjestäytyneitä eivätkä kuulu liittoon, ja työnantajien, jotka eivät kuulu työnantajaliittoon. Mielestäni myöskin tässä järjestäytymättömässä kentässä pitäisi esimerkiksi työaikapankkeja pystyä soveltamaan ihan samalla tavalla kuin niissä yrityksissä, jotka kuuluvat Elinkeinoelämän keskusliittoon, ja tästä tässä oli alun perin kysymys. Tämä on pienempi asia, mistä nyt puhutaan, mutta senkin työllisyysvaikutukset ovat positiiviset, ainakin pitkällä tähtäimellä.

16.19 Pekka Haavisto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tilanne työmarkkinoilla on kyllä huolestuttava, ja olisin pääministeriltä kysynyt oikeastaan kahta asiaa:

Puhutaan paljon lobbarien vallasta ja siitä, miten lobbarit vaikuttavat meihin politiikkoihin ja ehkä hallitukseenkin. Tässä yhteydessä on tietysti noussut Suomen Yrittäjien rooli esille. Haluaisitteko kuvata jollain tavalla hallituksen suhdetta nyt Suomen Yrittäjiin ja näihin ehdotuksiin? Siitä on syntynyt mielikuva, että se on hyvin läheinen, ehkä jopa liian

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

läheinen tässä kysymyksessä — syntyy kansalaisille mielikuva, että ajetaan jonkun järjestön etuja, ei kansakunnan etuja.

Toinen kysymys, joka minulla on, liittyy tähän uusien ratkaisujen torjumiseen. Kun työmarkkinajärjestöjen piirissä käytiin neuvotteluja mahdollisista uusista ratkaisuksista, te, pääministeri, ennen kuin niitä oli syntynyt, torjuitte tällaisen ajatuksen. Miksi näin?

16.20 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että tässä pääministerin tehtävässä ehkä eniten on yllättänyt se edunvalvonnan määrä Suomessa, kuinka voimakkaasti etuja Suomessa valvotaan. Mutta kyllä minun täytyy sanoa, että näitten kysymysten yhteydessä olen paljon paljon enemmän tavannut palkansaajien edustajia kuin työnantajien edustajia, paljon enemmän, esimerkiksi tällä viikolla kymmeniä palkansaajien liittojen edustajia — yrittäjien edustajia en ole tavannut kertaakaan tällä viikolla.

Mutta sitten näihin uusiin ratkaisuihin. Keskustelin erään liittojohtajan kanssa maanantaina tästä kysymyksestä elikkä määräaikaisten työsopimusten käytön laajentamisesta ilman perusteita. Silloin jo sanoin, että minulla on epäilyni tämän laajentamisen suhteen, ja erityisesti tämä nuorten naisten työmarkkina-aseman heikentäminen [Puhemies koputtaa] huolettaa siinä. Mutta kun esitys tulee, niin toivottavasti nämä asiat ovat muuttuneet siitä, [Puhemies koputtaa] kun itse kuulin esityksestä.

16.21 Antti Kaikkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! 115 000 työllistä lisää — 115 000. Siinä on aika monen sukulaismies, -nainen tai naapurin Arska päässyt työn syrjään kiinni. Eli kyllä tässä hallituspolitiikassa työllisyyden suhteen jotain on tehty oikeinkin, ehkä aika paljonkin.

Mutta tällä hetkellä kuitenkin työmarkkinoilla on kieltämättä jännitteinen tilanne ja lakkojakin. Lakko-oikeus, arvoisa puhemies, on tietenkin perusteltu, mutta toivottavaa olisi, että sitä vain hyvin harkiten käytettäisiin. Lakoista nimittäin kärsivät hyvin usein täysin viattomat ja sivulliset. Niin on käynyt tälläkin viikolla, ja se taitaa olla tilanne aivan tälläkin hetkellä.

Arvoisa puhemies! Suurta lakkoaaltoa emme kyllä tähän maahan kaipaa, se pitää välttää. [Paavo Arhinmäki: Se on pääministerin käsissä!] Siksi kysynkin pääministeriltä: onko hallitus omalta osaltaan hakemassa aktiivisesti ratkaisua, jolla lakkoilu loppuu, sopu syntyy ja työrauha maahan palaa?

16.22 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin edustaja Kaikkonen totesi, työllisyys on kasvanut Suomessa noin 115 000 työllisellä siitä, kun aloitimme. Työllisyysaste, joka on tietenkin pelkkä numero, on noussut 4 prosenttiyksiköllä: kun aloitimme kesäkuussa 2015, se oli 67,7, nyt on 71,7. Ja 1 prosenttiyksikkö on noin 35 000 kotia, joissa elämä on muuttunut ja tulotaso noussut noin 1 000 euroa kuukaudessa, 1 prosenttiyksikkö. Eli eteenpäin on päästy.

Mutta se on selvä asia, että kaikissa tilanteissa minulla pääministerinä ja meillä koko hallituksena on velvollisuus tehdä kaikkemme, että yhteiskuntarauha säilyy, ja hakea siihen ratkaisua aktiivisesti, vaikka varsinaisia neuvotteluja ei ole haluttu käynnistää. Hallitus on ollut aktiivinen ja tapaa osapuolia aktiivisesti. Ja kaikkiin kutsuihin, [Puhemies koputtaa] mitä minulle on tullut, olen vastannut positiivisesti.

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

16.23 Lauri Ihalainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen tässä salissa aikaisemminkin sanonut, että jos tässä yhteiskunnan päätöksenteossa puuttuu toistemme arvostus, kyky yhteistyöhön ja ymmärtäminen ja kyky tehdä yhteistyötä, niin puuttuvat kaikki keskeiset päätöksenteon perusteet. Me elämme nyt vähän sellaista vaihetta, että me olemme rapauttaneet näitä meidän vahvuuksiamme. Kun on käynyt ilmi, että tämä irtisanomislainsäädännön heikentäminen palkansaajien kannalta ei johda toivottuihin työllisyysvaikutuksiin, niin on tietysti tärkeätä, että etsitään uusia vaihtoehtoja. Toivon, että siihen vaihtoehtojen etsimiseen kaikki suhtautuvat kaikella asiallisuudella, ja jos palkansaajajärjestöjen, työnantajajärjestöjen, varsinaisten sopijapuolien, kesken tulee rakentavia ehdotuksia, niin toivon, että niitä ei etukäteen tyrmätä vain sen takia, että halutaan tyrmätä.

Muistuttaisin myös siitä, että kun kiky-sopimus tehtiin, niin silloin käsiteltiin myös paikallisen sopimisen pelisääntöjä. Ja silloin, vuoden 2016 kesäkuussa, pääministeri, te itse totesitte, että se malli, joka silloin rakennettiin, [Puhemies koputtaa] on hyvä yrittäjien kannalta, yrittäjien pitäisi siihen tarttua, ja vähän moittitte, [Puhemies koputtaa] että miksi ei tartuttu. Jos työaikalaki tulisi nyt käsittelemään, [Puhemies koputtaa] niin olisitteko te valmiit sen saman pelisäännön rakentamaan sinne uuteen työaikalakiin?

16.25 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen edustajan kanssa täsmälleen samaa mieltä tästä arvostuksesta ja yhteistyökyvystä. Sitä haluamme kaikin tavoin rakentaa. Ja haluamme yhdessä valmistella asioita. Mutta silloin, kun valmistellaan asioita, pitää myöskin hakea tulosta. Koska lähdimme niin syvältä tässä Suomen työllisyystilanteesta, niin edellytyksemme on se — koska hallitus ja eduskunta vastaavat perustuslain mukaan siitä, että Suomen työllisyysaste on riittävän korkea, pystymme pitämään hyvinvointiyhteiskunnan pystyssä — että silloin pitää päästä myöskin näissä neuvotteluissa aina tuloksiin. Näin ei ole kaikin osin tapahtunut, ja silloin tarvitaan myöskin sitä hallituksen määrätietoisuutta ja myöskin eduskunnan määrätietoisuutta, että tuloksia syntyy. Se on selvä asia. Olen kyllä moittinut monessakin yhteydessä myöskin työnantajia [Puhemies koputtaa] joustamattomuudesta.

16.26 Harri Jaskari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt on kovasti syytetty ja kritisoitu, että tutkimukset eivät tue tätä, että olisi lisää työllisyyttä. Jos kuitenkin katsoo niitä tutkimuksia vähän tarkemmin, niin voi löytää myöskin aika monenlaisia tai erilaisiakin tulkintoja. On sanottu, että tämä lisää rekrytointia, uusia työpaikkoja. Tämä lisää myöskin todennäköisesti irtisanomisia, mutta kun ihmiset menevät oikeisiin työpaikkoihin, se lisää tuottavuutta, se lisää kannattavuutta, se lisää kasvua. Ja sitten tulee se kysymys siitä — juttelin esimerkiksi Etlan tutkijoiden kanssa siitä — että se voi todennäköisesti lisätä työllisyyttä tai nostaa palkkoja ratkaisuna. Todennäköistä on, että se lisää työllisyyttä sen seurauksena, kun meillä on kannattavampia yrityksiä, kasvuhaluikkaampia yrityksiä, niillä on varaa rekrytoida ja ottaa riskejä. Meidän pitäisi nähdä tämä vähän pidemmältä näkökulmalta.

Ja pääministerille: Nyt kun myöskin Bengt Holmström sanoi, että meidän täytyisi siirtyä näihin uusiin työmarkkinoihin, nyt täytyisi katsoa niitä maita, jotka ovat kenties siirtyneet [Puhemies koputtaa] vähän vapaammille työmarkkinoille, että mitä hyviä esimerkkejä me löytäisimme vaikka Tanskasta.

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

16.27 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen itsekin keskustellut Etlan edustajien kanssa tästä lausunnosta, ja siellä nimenomaan todetaan, että tämä kyseinen kiistelty laki lisää tuottavuutta ja myöskin todennäköisesti parantaa pitkäaikaistyöttömyyttä pitkässä juoksussa. Kaikkien näitten muutosten tavoitteena on se, että me Suomessa olisimme työntekijöiden kannalta siinä tilanteessa, että työnantajat kilpailevat työntekijöistä ja syntyy työntekijöiden markkinat. Tällä hetkellä olemme jo hyvin lähellä sitä tilannetta. Monin paikoin Suomessa on työvoimapula, ja sillä tavalla on silloin niiden markkinat, jotka ovat työtä hakemassa. Ja tähän me pyrimme — niin kuin täällä edustajat totesivat edellisessä keskustelussa, kun keskusteltiin juuri tästä laista — että tavoitteena on täystyöllisyys. Tämä on hallituksen tavoitteena, täystyöllisyys Suomessa, ja sitä kautta myöskin [Puhemies koputtaa] työntekijöiden markkinat.

16.28 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Pääministeri kuvasi tuossa juuri, että nyt meillä on työvoimapula. Jään pohtimaan, mikä ratkaisu tämä on siihen työvoimapulaan, siihen että me selviämme tästä eteenpäin. Suomi elää tällä hetkellä nousussa, hallitus on tehnyt omia toimiaan, työllisyys on parantunut, kansainvälinen vienti vetää. Mutta mitä tekee hallitus? Pääministeri totesi täällä, että neuvotteluja ei ole aloitettu. Olisiko nyt se hetki, että me saamme rakennettua vientiteollisuudelle luotettavan huomisen, eikä niin, että oli luotettava huominen, mutta hallitus omalla jääräpäisyydellään ajoi laivan karille?

16.29 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voisin tarttua tähän, kun sanoitte tästä talouden tilasta, miten vienti vetää ja työllisyys kehittyy. Siitä iso kiitos tietenkin kuuluu talouspolitiikalle ja hyvälle suhdanteelle maailmanlaajuisesti, oikeille toimille, mitä on tehty — muun muassa kilpailukykysojimus, joka nosi meidän elinkeinoelämän kilpailukyvyyn siihen luokkaan, että vienti lähti vetämään.

Mutta nyt pitää katsoa vakavasti tämän päivän lukuja. Viimeiset työllisyystilastot kertovat sen, että meidän työllisyyden parantuminen on hidastunut — tilanteessa, jossa meillä on 270 000 työttömää maassa, tilanteessa, jossa meillä on kymmeniätuhansia avoimia paikkoja. Meillä on erittäin pahoja ongelmia kohtaannon kanssa. Meille tulee samaan aikaan viestejä siitä, että yrityksillä on osajapula; samaan aikaan tulee viestejä yrityksiltä, että he haluaisivat palkata mutta työllistämisen kynnys on liian korkea. Hallituksen velvollisuus on pitää huolta siitä, että hyvä työllisyyskehitys jatkuu, jotta ne 270 000 vielä työttömänä olevaa ihmistä saavat töitä. Meidän on tehtävä näitä tekoja, yksi kerrallaan, yksi kerrallaan [Puhemies koputtaa] viettävä Suomea eteenpäin, jotta Suomi pärjää ja hyvinvointi säilyy.

16.30 **Anna-Maja Henriksson r** (vastauspuheenvuoro): Värderade talman, arvoisa puhemies! Det är en mycket olycklig situation Finland nu befinner sig i. När jag har rört mig runt på företagsfältet så är budskapet man får höra det att det är brist på kunnig arbetskraft.

Vi borde nu satsa allt på att göra vad vi kan för att åtgärda det problemet istället för att nu hela landet blir upp och ner på grund av en fråga som inte är värd den här storleken av — kan man säga till och med — kaos i vårt samhälle.

Arvoisa puhemies! Kun olen liikkunut kentällä, niin yrittäjiltä tulee suoraa palautetta. He tarvitsevat osaavaa työvoimaa, ja siihen pitäisi meidän nyt panostaa. Nyt tämä kysymys valitettavasti vie aikaa ja energiaa sekä hallitukselta että työmarkkinajärjestöiltä. Eikö, halli-

Punkt i protokollet PR 107/2018 rd

tus, olisi nyt parasta yrittää löytää se ratkaisu, yrittää sillä tavalla, että ei suljeta mitään vaihtoehtoja pois vaan avoimella mielellä mennään neuvottelupöytiin — ja tämä koskee myös toista osapuolta? Eikö ole niin, että joskus laiha sopu on parempi kuin lihava riita? [Leena Meri: Se oli perussuomalaisten puheenvuoro!]

16.32 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Erittäin hyvä kysymys edustaja Henrikssonilta. On ihan totta se, mitä sanoitte. Minulla on itselläni semmoinen lähestymistapa nyt näihin ongelmiin, että minä en halua käydä julkisuudessa mitään neuvotteluja ja keskusteluja, mutta mitään vaihtoehtoa, mitä edustaja Ihala-lainenkin tässä esitti, ei etukäteen tietenkään pidä tyrmätä — kaikki täytyy katsoa maltilla sen suhteen, mikä niitten vaikutus ehkä olisi, eikä pidä etukäteen tyrmätä. Minä ainakin olen tähän valmis, ja niin on hallitus koko ajan nyt pyrkinyt viestittämään, että tuokaa esityksiä. Eiväthän meille nyt keinot ole tässä se pääasia, vaan pääasia on se, että saadaan sellaisia vaikuttavia toimia eteenpäin.

Minun mielestäni tämä huoli on ihan aiheellinen. Meillä jäi toisella neljänneksellä 62 000 työpaikkaa täyttämättä näitten rekrytointiongelmien takia. Voi voi, kun nekin olisivat käytettävissä, niin nämä tilastot näyttäisivät ihan toisenlaisilta kuin tällä hetkellä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja vielä viimeinen lisäkysymys.

16.33 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Sipilä, kylä minä ymmärrän, että teidän näkökulmastanne tämä tuntuu pieneltä. Kun kuuntelee ministereitten puheita, niin eihän tämä lisää työllisyyttä, tai jos lisää, niin minimaalisesti, niin kuin täällä on työministeri todennut.

Minä haluaisin kuitenkin tuoda toisen näkökulman tähän. Yli 300 000 ihmistä kokee tällä hetkellä epävarmuutta, turvattomuutta sen takia, että teidän esityksenne on pöydässä, ja samaan aikaan täytyy todeta se, että eihän tämä helpota niitten yrittäjienkään asemaa. Edelleenkin on uusi laki sovellettavana työpaikalla, edelleenkin oikeudenkäyntejä tulee, jos ei olla samaa mieltä, ja tämä johtaa vielä siihen, että korkeimmasta oikeudesta asti haetaan tulkintaa, kun on uutta lainsäädäntöä. Kallista, älyttömän kallista, tehotonta toimintaa.

Pääministeri Sipilä, kysyn teiltä nyt, kun te sanoitte epävirallisista keskusteluista ja niin edelleen: oletteko te valmis tänä iltana puhtaalta pöydältä käynnistämään neuvottelut työmarkkinajärjestöjen kanssa tästä asiasta?

16.34 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tänä iltana on tarkoitus keskustella Kesärannan puhtaalla pöydällä [Naurua] asioista hyvin avoimesti, ja näin on tehty tähänkin saakka. Eli joka ikisessä tapaamisessa olen hyvin tarkkaavaisesti yrittänyt kuunnella ja ymmärtää, mikä tässä on se kipukohta ja onko aikaisemmissa toimis-sa jotakin sellaista, joka olisi kipua aiheuttanut, ja näistä asioista ruvetaan sitten sorvaamaan sopua. Toivottavasti tänä iltana päästään siihen vaiheeseen, että sopua päästään sorvaamaan. Ei tässä ole kysymys mistään muusta kuin siitä, että henkilöperusteisessa irtisanomistilanteessa jollakin tavalla otettaisiin se yrityksen koko huomioon. Pelkästään siitä on tässä asiassa kysymys.

Frågan slutbehandlad.